

1235

ПАШКА
ДАДИ
БУМАГА

Ақторулының казак эльнесе аймағы
жана бошка ырлары

И. Д. Бабушкин

Дневник

№ 1235

ПАПКА

ДЛЯ

БУМАГ

И. Д. Д.

Стихи Токтогула

в сборе П. Азграмаева

Арх 1064

Цена 1 р. 45 к.

ТОКТОГУЛДУН КАЗАК АЛИНДЕ

ЫРДАГАН ЫРЫ

Жазган Абдырахманов Т.

ТОКТОГУЛДУН ЫРЫ.

Абдырахманов Турдумамбет.

Фрунзе област.

Кемин райн. Село: Бурулцай

Папанина дом № 42.

Абдырахманов

Турдумамбет:

ТОКТОГУЛ

Токтогулдун өлөнү

Казак эл осунан. Жазылган 1941, жылы Нов Север, каласында

1941, жылдан

17/Х ден /бастап/ 1942 жылы23/У айына чейин.

Казак Узакбай карына 79 жашында айтты.

Жазган кыргыз солдат.

Абдрахманов Турдумамбет.Токтогул!

Токтогул казак эл осунан уккан ырларым жана жазып алгандыгым жөнүндө мен Абдрахманов Турдумамбет, Токтогулдун ыры жана казакча өлөң айтканын күтүлбөгөн жер-жерден укканым жөнүндө

Кыскача түшүнүк!

Мен Абдрахманов Турдумамбет Кемин районунда тулгамын жашым (20) жаштамын, өзүмдүн кезипим 1931- жылдан баштап мугалим элем:

1941- жылы ата мекендик согушка армияда алындым. Ошол жылы күзүндө библи Нов Северге алпарды: атуу азкегде болдум мен көпчүлүгү казак балдары менен болдум! Библи Новсевердин шардан көп алыс эмес бир военный боада ат бактырды. Ошол кезде мени жана да бир Келдибек деген казак бала өкөбүздү казарманга жибербей тахай ат бактырчу болду:

Келдибек өкөбүз танышы жана өкөбүз бир салдат болгондон кийин жакшы жолдоштук мамилениз жакшы жүрдүк, Келдибек

жолдошумдун үйү бизге калып эле ошо жерде экен, өзүлөрүнүн мурунку өз жери Казакстандын Караганды областында Карыра районунда болгон экен. Кандайдыр бир себептер менен илгерирек мындан 7-8 жыл мурун ушул Новоселер шаарына, көчүп келип калыптыр, мени Келдибек жолдошум бир күнү үйүнө эчигип барды. Келдибектин атасы бар экен /79/ жашта Узакбай деген карыя киши экен. Келдибектин атасы менин жайылы сурады, Узакбай карыя менин кыргыз экенимди таныткандан кийин Узакбай карыя осуман сөзүмү жулуп алып эле:

Чырагым сен кыргыз тускан экенсиң, илгери мен акун кыргыз Токтогулду өзүмүн ошиси сен билесиңба ошиси өзү акун адам ади. ол кезде Токтогул Бадьсаньң түрмөсүнө тутулуп туткундан качып келеаткан да көрүскөмүн деп /менден тогурага эле Узакбай карыя Токтогулду сурап баштады.

Мен билем дедим да Узакбай карыяга мен Токтогулдун кийинки заманда элге кадырлуу болгонун жана Токтогулдун ырларын бүтүн кыргыз эли кадырлап жана Токомун ырлары китеп болуп, Током кыргыз эли үчүн ардактуу адам болгонун бийишимче айтып аңкеме кылдым, Узакбай казак карыя Токомун жерин сурады. Жана өз баласы барбы деди. Нече баласы бар деп сурады. Мен билгениме Токтогулдун өлгөнүн жана балдары бар экендигин толук айтып бердим, билгенимче!

Узакбай карыя Токомун бала-чакасынын ал жайына жана өзү казан өлгөнүү жөнүндө толук терип тепчип сурады да кайыран адам деп көшкө чейин кайырып туруп, Токтогул жөнүндө жана Токтогулга көрүшкөндүгү жөнүндө Узакбай карыя мага аңкеме кылып айтып берди!